

RVV- 464

RAAD VOOR HET VERBRUIK

ADVIES

Over het voorontwerp van wet houdende invoeging van het Boek XIII "Overleg" in het
Wetboek Economisch Recht

Brussel, 14 juni 2013

SAMENVATTING

Tijdens zijn vergadering van 30 april 2013 kreeg **de Raad voor het Verbruik** van zijn Bureau de opdracht om een advies over te maken betreffende het voorontwerp van wet houdende invoeging van het Boek XIII "Overleg" in het Wetboek van economisch recht.

De Raad staat zeker positief tegenover het initiatief om het institutioneel landschap doorzichtiger, daadkrachtiger en efficiënter te maken. **De Raad** is dan ook bereid mee te stappen in dit verhaal op voorwaarde dat er een garantie bestaat van een echte toegevoegde waarde.

De Raad betreurt wel dat enkel de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven werd geraadpleegd bij de besprekingen rond Boek XIII. **Hij** vraagt om nauwer betrokken te worden in de discussies met betrekking tot de onderdelen van het economisch wetboek die een rechtstreekse invloed hebben op **de Raad**.

Met betrekking tot de samenstelling en de werking van de Bijzondere Raadgevende Commissies (BRC) binnen de Centrale Raad voor het bedrijfsleven (CRB), meent **de Raad** dat het niet duidelijk is welke procedures en criteria gehanteerd zullen worden.

Om te bepalen welke bestaande raadgevende organen als BRC in de CRB geïntegreerd kunnen worden, werd een lijst van consultatieve organen opgenomen in Boek XIII. Deze lijst mist coherentie.

Omtrent de centrale behandeling van elke adviesaanvraag door de CRB blijft **de Raad** met een aantal vragen zitten. De rol van de CRB is niet helemaal duidelijk: (1) kan een minister nog steeds vragen om een bepaalde adviesaanvraag aan een BRC te richten? (2) indien de minister niets specificeert, op basis van welke criteria zal de CRB bepalen aan welke BRC hij de adviesaanvraag voorlegt?

De Raad merkt op dat momenteel bepaalde wetten verplicht een advies vereisen van een specifiek adviesorgaan.

De Raad vraagt zich af hoe een globaal advies van de CRB eruit zal zien. Voor **de Raad** is het belangrijk dat de adviezen van de verschillende BRC in hun geheel in het globale advies worden opgenomen en dus niet een samenvatting ervan door de CRB. **De Raad** benadrukt het belang van de individuele standpunten van de BRC en hun leden in het kader van het wetgevingsproces. In geval van één samenvattend globaal advies van de CRB dreigen deze standpunten te verwateren tot een algemeen advies zonder toegevoegde waarde.

De Raad vraagt zich tenslotte af op welke manier de CRB het secretariaat van de BRC zal waarnemen. Betekent dit dat de BRC ook over een volwaardig wetenschappelijk secretariaat binnen de CRB zullen kunnen beschikken?

De Raad voor het Verbruik, die op eigen initiatief een advies uitbrengt over het voorontwerp van wet houdende invoeging van het Boek XIII "Overleg" in het Wetboek van economisch recht, heeft huidig advies goedgekeurd op 14 juni 2013, middels een schriftelijke procedure.

De Raad voor het Verbruik heeft de voorzitter verzocht dit advies over te maken aan de Minister van Economie en Consumenten.

ADVIES

De Raad voor het Verbruik,

Gelet op het eigen initiatief van de Raad om een advies uit te brengen over het voorontwerp van wet houdende invoeging van het Boek XIII "Overleg" in het Wetboek economisch recht;

Gelet op de beslissing van het Dagelijks Bestuur van de Raad van 18 april 2013;

Gelet op de werkzaamheden van het uitgebreide bureau voorgezeten door de heer Geurts tijdens zijn vergadering van 30 april 2013;

Gelet op de deelname aan de werkzaamheden van de volgende leden van de Raad : De dames Dammekens (VBO), Tecchiato (Christ. Mut.) en Jonckheere (ACLVB) en de heren Cloots (Unizo), Ducart (Test-Aankoop), de Laminne de Bex (Comeos), Storme (ABVV) en Van Oldeneel (Assuralia);

Gelet op het ontwerpadvies opgesteld door de dames Dammekens (VBO) en Jonckheere (ACLVB);

Gelet op het advies van het Dagelijks Bestuur van 16 mei 2013;

Gelet op de dringendheid;

Gelet op de schriftelijke procedure, zoals voorzien in artikel 7 bis van het Huishoudelijk reglement, voor de definitieve goedkeuring door de Raad voor het Verbruik;

BRENGT HET VOLGENDE ADVIES UIT:

I. Inleiding

Op 18 april 2013 kreeg **de Raad voor het Verbruik** van zijn Bureau de opdracht om een advies over te maken betreffende het voorontwerp van wet houdende invoeging van het Boek XIII "Overleg" in het Wetboek van economisch recht.

Het Wetboek van economisch recht beoogt de economische wetgeving te bundelen. Het voorontwerp van wet houdende invoeging van het Boek XIII "Overleg" in het Wetboek van economisch recht is gewijd aan het overleg tussen de overheid en de economische agenten en aan het gestructureerde overleg tussen de economische agenten onderling.

De wetgever beoogt de structuren van het economisch overleg te hermodelleren zodat het institutioneel landschap doorzichtiger wordt, de verstrekte adviezen een grotere draagwijdte kennen, de middelen efficiënter worden ingezet en dat dit bijdraagt tot een administratieve vereenvoudiging.

Na een eerste presentatie en verkennende discussie over het Wetboek economisch recht in september 2011 heeft **de Raad voor het Verbruik** geen informatie meer gekregen omtrent de evolutie van dit project.

De etappes voor het aannemen van het Wetboek economisch recht hebben elkaar ondertussen in een snel tempo opgevolgd, waarbij voorlopig de Raad voor het Verbruik enkel geconsulteerd werd m.b.t. de omzetting van de richtlijn consumentenrechten in Boek VI "Marktpraktijken en bescherming van de consument". Enkel de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) werd om advies gevraagd m.b.t. het Boek XIII "Overleg".

Gezien de nieuwe structuren en regels van dit boek toch op zijn minst een invloed zullen hebben op de werking van **de Raad voor het Verbruik** heeft het bureau van **de Raad** beslist om op eigen initiatief een advies te geven over het voorontwerp van wet houdende de invoeging van het Boek XIII "Overleg" in het Wetboek van economisch recht.

II. Opmerkingen

A. Algemene opmerkingen

De Raad is ontegensprekelijk voorstander van de beoogde doelstellingen van het Boek XIII; efficiëntie, doorzichtigheid van het institutioneel landschap en administratieve vereenvoudiging. **De Raad** vindt het belangrijk om al in deze fase een advies uit te brengen om op die manier zo nodig het voorontwerp van wet nog te kunnen bijsturen en indien mogelijk, vanuit zijn ervaring, te verbeteren.

De Raad betreurt echter dat voorlopig enkel de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven werd geraadpleegd bij de besprekingen rond Boek XIII "Overleg" van het economisch Wetboek. Gezien zijn brede bevoegdheid inzake alle aspecten van het economisch recht die de consumenten aanbelangen, vraagt **hij** dan ook uitdrukkelijk om nauwer betrokken te worden in de discussies met betrekking tot de onderdelen van het economisch wetboek die een rechtstreekse invloed hebben op **de Raad**.

B. Specifieke opmerkingen/ Vragen

Samenstelling en werking

Boek XIII van het Wetboek economisch recht stelt een publiekrechtelijk lichaam in, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, dat instaat voor het overmaken van alle adviezen of voorstellen omtrent de vraagstukken die betrekking hebben op de nationale economie aan de betrokken overheidsorganen. In de schoot van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) kunnen bijzondere raadgevende commissies (BRC) worden opgericht en kan de Koning de bestaande raadgevende organen, waaronder de Raad voor het Verbruik, integreren.

De Raad stelt vast dat de leden van de BRC worden verkozen uit de kandidaten voorgedragen door de door de Koning aangeduide representatieve organisaties. **De Raad** vraagt zich af welke procedure of criteria zullen gevolgd worden om de representatieve organisaties te kiezen.

Bovendien merkt **de Raad** op dat momenteel sommige bedoelde adviesorganen opgericht zijn bij Wet en andere door de Koning.

Integratie van bestaande raadgevende commissies

De Raad vindt de formulering van art. XIII.17, §1, dat de verschillende bestaande raadgevende commissies opsomt die kunnen geïntegreerd worden in de CRB, voor interpretatie vatbaar. Uit de toelichting van de FOD Economie blijkt dat de Koning raadgevende organen geval per geval kan integreren in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. De huidige formulering van de tekst lijkt echter te suggereren dat alle raadgevende organen in één en hetzelfde Koninklijk besluit in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven geïntegreerd dienen te worden. **De Raad** vraagt dan ook dat de bewoordingen van art. XIII.17, §1 zo zouden worden aangepast dat duidelijk is dat de Koning de raadgevende organen geval per geval kan beschouwen.

De Raad stelt zich bovendien vragen bij de keuze van de in §2 van artikel XIII.17 bedoelde raadgevende organen. **De Raad** meent dat deze lijst volgens een aantal coherente principes dient opgesteld te worden.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie zijn van oordeel dat de meest logische keuze erin zou bestaan dat de hervorming van de adviesorganen in het kader van het Wetboek economisch recht, beperkt wordt tot die adviserende organen die bevoegd zijn voor materies die behandeld worden in het Wetboek.

Zo menen zij dat o.a. de Commissie voor Verzekeringen uit deze lijst geschrapt dient te worden. Deze sectoriële commissies zijn samengesteld uit experts van de specifieke materies die er behandeld worden. Omwille van deze specificiteit en zelfs techniciteit zal er vrijwel nooit sprake zijn van overlapping of dubbel gebruik met de adviezen van deze commissies en BRC binnen de CRB. Het is niet aangewezen deze commissies onder de algemene koepel van de CRB te brengen.

Specifiek voor de Commissie voor Verzekeringen dient volgens deze vertegenwoordigers bovendien opgemerkt te worden dat het secretariaat van deze commissie op dit moment niet wordt waargenomen door de FOD Economie, maar wel door de FSMA. De samenwerking met de FSMA loopt uitstekend en komt de goede werking van deze commissie ten goede dankzij de specialisatie en de kennis van de medewerkers van de FSMA die het – zowel administratieve en wetenschappelijke - secretariaat uitoefenen. Wanneer de Commissie voor

Verzekeringen onder de koepel van de CRB zou komen, zouden deze specialisatie en toegevoegde waarde verloren zijn.

Ook om deze reden vragen de **vertegenwoordigers van de productie en de distributie** om de Commissie voor de Verzekeringen uit de lijst van BRC te schrappen.

De Consumentenorganisaties menen echter dat dezelfde spelregels moeten opgelegd worden aan alle adviesorganen die consumententema's behandelen. **Zij** vragen dat de lijst verder zou gaan dan de adviserende organen die bevoegd zijn voor materies die behandeld worden in het Wetboek. Enkel op die manier kunnen de verschillende adviezen een gelijke waarde en gewicht hebben in de besluitvorming.

De Consumentenorganisaties betreuren al veel langer de sectorale structuur van de verschillende adviesorganen. Op die manier worden alle consumentenorganisaties verplicht om in alle adviesorganen experten te sturen om een standpunt te verdedigen dat daarom niet noodzakelijk aanleunt bij hun "core business".

Adviesorganen zouden voor de **consumentenorganisaties** daarom beter ingedeeld worden volgens thema of doelgroep. Aangezien deze aanbeveling waarschijnlijk moeilijk realiseerbaar is, vragen zij op zijn minst dat de lijst alle consumententema's opneemt.

Specifiek met betrekking tot het secretariaat van de Commissie voor de Verzekeringen menen de **consumentenorganisaties** dat de concrete werking van de bijzondere raadgevende commissies zal vastgelegd worden in de verschillende huishoudelijke reglementen.

Daarnaast vragen **de consumentenorganisaties** zich ook af of niet-geïntegreerde adviesorganen desgevallend een apart advies zullen moeten geven. Dit zorgt voor een zekere ongelijkheid tussen de adviezen van geïntegreerde en niet-geïntegreerde adviesorganen.

Bijzondere bepalingen

Behandeling van de adviesaanvraag

De Raad stelt vast dat de voorzitter van de CRB een verzoek tot advies overmaakt aan de bevoegde raadgevende commissie(s). De CRB fungeert als het ware als eenheidsloket voor de publieke autoriteit. **De Raad** stelt zich de vraag of een minister daarnaast de keuze zal blijven hebben om zelf te bepalen welke raadgevende commissie de adviesaanvraag zeker moet behandelen.

De Raad vraagt zich af wat wordt verstaan onder bevoegde raadgevende commissie? Wordt deze bevoegdheid vastgelegd bij Wet of door expertise? De Raad stelt ook vast dat nog steeds de mogelijkheid wordt gelaten een advies te vragen aan meerdere bijzondere raadgevende commissies. In welke mate en volgens welke criteria zal dit gebeuren?

De Raad merkt op dat momenteel bepaalde wetten verplicht een advies vereisen van een specifiek adviesorgaan. In dit kader stelt **de Raad** voor om de huidige benaming van deze adviesorganen in de betrokken wetteksten te behouden om zo onnodige wetaanpassingen te vermijden.

De Raad stelt vast dat, indien aan meerdere bijzondere raadgevende commissies een advies wordt gevraagd over hetzelfde onderwerp, de CRB de verschillende adviezen opneemt in een globaal advies en deze overmaakt aan het overheidsorgaan dat om het advies heeft verzocht. **De Raad** vraagt zich af in welke zin het woord 'opneemt' moet begrepen worden. De Franse term 'intégréés' is in dit opzicht nog onduidelijker.

De Raad is bezorgd omtrent de procedure van het tot stand komen van dit globale advies. Kan de CRB in fine nog aanpassingen maken aan het globale advies/deeladviezen? Moet er een akkoord zijn binnen de leden van de CRB omtrent deeladviezen van andere raadgevende commissies? Zal de CRB de uiteindelijke globale samenvattingen en inleidingen maken? Welke is de volgorde van de opgenomen deeladviezen?

De Raad benadrukt het belang om de individuele standpunten van de raadgevende organen in het wetgevingsproces te kennen. Indien de verschillende deeladviezen van de geconsulteerde raadgevende organen in één globaal advies worden verwerkt, dreigen de standpunten die specifiek zijn voor een bepaald raadgevend orgaan, omwille van zijn expertise, te verwateren en dus ook aan toegevoegde waarde te verliezen voor de consulterende overheid. **De Raad** vraagt dat in dat geval de verschillende deeladviezen van de verschillende bijzondere raadgevende commissies integraal worden opgenomen in het gebundelde advies.

Algemeen merkt **de Raad** op dat de samenstelling van het bureau van de CRB een niet te onderschatten invloed kan hebben op het finale advies.

De Raad vreest dat bepaalde adviezen heel algemeen zullen blijven. Om een consensus te vinden zal gekozen worden voor de grootste gemene deler.

De Raad is van mening dat unanieme adviezen zo veel mogelijk moeten bereikt worden, maar daarnaast zijn verdeelde adviezen zeker ook van belang.

De overheid moet in de eerste plaats de standpunten van het middenveld voldoende kennen. Adviezen betekenen in dit opzicht vooral een meerwaarde als de wetgever geïnformeerd wordt over de verschillende geconsulteerde standpunten en realiteiten van de verschillende representatieve organisaties. Gezien de hoge graad van belangrijkheid, maar ook delicateit, van verschillende onderwerpen is het vaak niet mogelijk om tot een consensusadvies te komen. Het is evenwel uitermate belangrijk dat zowel de verschillende overheidsorganen, maar ook alle stakeholders, de onderscheiden standpunten kennen, en zij tevens een platform hebben waar zij overleg met elkaar kunnen plegen.

De consumentenorganisaties wensen bovendien op deze vorige paragraaf dieper in te gaan gezien hun specifieke structuur. Adviesorganen zijn steeds sectoraal gecreëerd. Consumentenorganisaties vertegenwoordigen echter als het ware alle sectoren, met elk een specifieke 'niche'.

In dit opzicht willen de consumentenorganisaties wijzen op de belangrijke rol van het OIVO. Het OIVO ondersteunt de consumentenorganisaties in het formuleren van haar standpunten, maar zorgt vooral voor de voorbereiding en de coördinatie van deze verschillende standpunten.

Bepalingen inzake het secretariaat en het personeel

De Raad stelt vast dat de CRB ook het *Human Resources Management* (HRM) van de bijzondere raadgevende organen voor zijn rekening zal nemen.

Momenteel beschikt **de Raad voor het Verbruik** nog steeds niet over een studiedienst of wetenschappelijk secretariaat om de dossiers en de adviezen voor te bereiden. Voor **de Raad** zou deze reorganisatie dan ook moeten samengaan met een versterking van het bestaande secretariaat om te komen tot een volwaardig wetenschappelijk secretariaat.

De Raad stelt zich in dit kader ook de vraag wat er zal gebeuren met het huidige secretariaat? Zal dit overgeheveld worden naar de CRB?

De Raad vraagt tenslotte dat indien bijkomende personeelsleden worden aangeworven, rekening gehouden wordt met de expertise van de kandidaten. **De Raad** kan hierin zeker een rol spelen door experts voor te dragen.

C. Conclusie/ aanbevelingen

De Raad staat zeker positief tegenover het initiatief om het institutioneel landschap doorzichtiger, daadkrachtiger en efficiënter te maken. **De Raad** is dan ook bereid mee te stappen in dit verhaal op voorwaarde dat er een garantie bestaat van een echte toegevoegde waarde die voldoet aan:

- de volgende criteria:
 - het rationaliseren en beheren van verschillende hoorzittingen door de CRB;
 - een uniek aanspreekpunt voor de adviezen van de geïntegreerde BRC;
- de volgende voorwaarden:
 - een coherente lijst moet worden opgesteld van adviesorganen die in de CRB geïntegreerd kunnen worden;
 - niet-unanieme adviezen moeten ook als nuttig worden beschouwd;
 - de koepelorganisatie moet niet steeds het advies globaliseren en inleiden, zeker als het onderwerp meer de specialiteit is van een BRC (subsidiariteitsbeginsel);
 - een wetenschappelijk secretariaat moet daadwerkelijk ter beschikking worden gesteld van de Raad voor het Verbruik door de CRB.